

RAN-2408000604030001

S. Y. B. Com. (Sem. - IV) Examination October - 2025
Minor - Advanced Accounting and Auditing (Paper - III)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

(10)

- નીચેની માહિતી પરથી બિન પ્રમાણિત કામની પડતર શોધો.
કરાર કિંમત = રૂ. 37,50,000
કુલ થયેલ ખર્ચ = રૂ. 18,75,000
મળેલ રોકડ (પ્રમાણિત કામના 80%) = રૂ. 18,00,000
કરાર પર નફો = 25%
- એક વસ્તુ 'P' અને 'Q' પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. 'P' અને 'Q' પ્રક્રિયામાં સામાન્ય બગાડનું પ્રમાણ અનુક્રમે 20% અને 30% છે. 'Q' પ્રક્રિયાને અંતે 7,000 એકમોનું ઉત્પાદન મેળવવા માટે 'P' પ્રક્રિયામાં કેટલા એકમો દાખલ કરવા જોઈએ તે શોધો?
- એક ટ્રક એક તરફના 10 કિલોમીટરના અંતરે આવેલા શહેરમાંથી માલ સામાનનું વહન કરે છે. જાતી વખતે ટ્રક તેની પૂર્ણ ક્ષમતા એ 15 ટન ભરાયેલી હોય છે. જ્યારે વળતી વખતે તેની ક્ષમતાના 70% નૂર પ્રાપ્ત થાય છે. દરરોજની બે રાઉન્ડ ટ્રીપ શક્ય છે. ટ્રક મહિનામાં સરેરાશ 25 દિવસ ચાલે છે. ઉપરની માહિતી પરથી માસિક ટન-કિલોમીટર શોધો.
- રૂ. 30,00,000ના કરાર પૈકી 75% ભાગનું કામ પુરું થયેલ છે તે બદલ રૂ. 21,00,000 નું પ્રમાણપત્ર મળતા કરારના કુલ ખર્ચા રૂ. 16,80,000 થયા હોય, તો બિન પ્રમાણિત કામની રકમ તથા બિન પ્રમાણિત કામની પડતર શોધો.
- પ્રમાણ પડતર કાર્ડ પરથી માલુમ પડે છે કે એક વસ્તુનો એક એકમ બનાવવામાં રૂ. 3 લેખે કિલોગ્રામના ભાવનો 3 કિલોગ્રામ જેટલો માલસામાન જરૂરી છે. માર્ચ-2024 દરમિયાન તેના 200 એકમો તૈયાર થયા. જેમાં રૂ. 3.30ના કિલોગ્રામના ભાવનો 620 કિલોગ્રામ માલ-સામાન વપરાયો. માલ સામાન ભાવ વિચલન શોધો.
- એક જોબની કિંમત રૂ. 1,800, પડતર પર 20% નફા સહિત નક્કી થઈ. ઓફિસ ખર્ચ, ઉત્પાદન પડતરના 10% છે. જ્યારે ફેક્ટરી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના 50% છે. પ્રાથમિક પડતર શોધો.
- આડપેદાશ એટલે શું?

પ્ર. 2. ગજનંદ લિમિટેડે એક કરાર રૂ. 35,00,000માં લીધો હતો. જે કરારની તારીખ 01-04-2022 હતી. તારીખ 31-03-2023 ના રોજ નીચે મુજબની બાકીઓ હતી.

(14)

માલ સ્ટોક = રૂ. 35,000
યંત્ર (ઘસારા બાદ રૂપિયા) = રૂ. 75,000

ચૂકવવાનો બાકી પગાર = રૂ. 20,000
કરાર આપનારનું ખાતું = રૂ. 6,00,000
બિન પ્રમાણિત કામ = રૂ. 90,000
ચાલુ કામ (અનામત નફો) = રૂ. 50,000
2023-24ના વર્ષ દરમિયાન માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	રૂ.
મોકલેલ માલ	4,50,000
ચૂકવેલ પગાર	1,70,000
અન્ય પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	20,000
મોકલેલ ખાસ ચંત્ર (01-10-2023)	50,000
પરોક્ષ ખર્ચા	20,000
અન્ય ખર્ચા (અન્ય કરારના રૂ. 20,000 સહિત)	50,000
સ્ટોર્સમાં માલ પરત	5,000
કરારના સ્થળ પરથી ચોરાયેલ માલ	4,500
કરારની જગ્યાએ આગથી નાશ પામેલ ખાસ ચંત્ર (તા. 31-03-2024)	47,500

તા. 31-03-2024ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી.

વિગત	રૂ.
માલ સ્ટોક	15,000
ચૂકવવાનો બાકી પગાર	10,000
બિન પ્રમાણિત કામ	1,25,000
મળેલ રોકડ	10,00,000

દર વર્ષે પ્રમાણિત કામના 80% પ્રમાણે ગજનંદ લિમિટેડને રોકડ મળે છે. ચંત્ર પર ઘટતી જતી બાકીની રીતે 10% ઘસારો ગણાય છે. ઉપરોક્ત વિગતો પરથી 2023-24ના વર્ષ માટેનું કરાર ખાતુ તૈયાર કરો. નફો 2/3 મળેલ રોકડનાં ધોરણે નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જવાનો છે.

અથવા

- પ્ર. 2. એક વસ્તુ 'X', 'Y' અને 'Z' નામની ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. પ્રક્રિયા 'X' માં 5,000 એકમો, એકમ દીઠ રૂ. 20ના ભાવે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રત્યક્ષ ખર્ચા નીચે મુજબ હતા. (14)

વિગત	પ્રક્રિયા 'X'	પ્રક્રિયા 'Y'	પ્રક્રિયા 'Z'
પરચુરણ માલસામગ્રી	રૂ. 20,000	રૂ. 30,000	રૂ. 10,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 1,00,000	રૂ. 1,60,000	રૂ. 1,30,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ. 18,400	રૂ. 23,750	રૂ. 40,120
અન્ય માહિતી			
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમો)	4,750	4,560	4,050
સામાન્ય બગાડ	3%	4%	(?)
સામાન્ય બગાડની એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત (રૂ.)	રૂ. 5	રૂ. 10	રૂ. 20

તૈયાર માલના સ્ટોકમાંથી એકમ દીઠ રૂ. 200 લેખે એકમો વેચવામાં આવે છે, જેથી વેચાણ કિંમત પર 25% નફો મળી શકે. તૈયાર કરો:

1. પ્રક્રિયાઓના ખાતા
2. પ્રક્રિયા 'Z'ના સામાન્ય બગાડની ટકાવારી.

પ્ર. 3. એકદંત ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની 10 ટન ધરાવતી એક ટ્રક સંબંધી નીચેની વિગતો પૂરી પાડે છે. (14)

એક ટ્રકની પડતર કિંમત = રૂ. 28,00,000

અંદાજિત આયુષ્ય = 20 વર્ષ

ભંગાર કિંમત = પડતર કિંમતના 20%

ડીઝલ, ઓઈલ, ગ્રીઝ વગેરે = એક ટન કિલોમીટર દીઠ રૂ. 2

મરામત અને નિભાવ ખર્ચ = માસિક રૂ. 4,000

ડ્રાઈવરનો પગાર = માસિક રૂ. 4,800

કલીનરનો પગાર = માસિક રૂ. 2,400

વીમો દરેક ટ્રક દીઠ = વાર્ષિક રૂ. 38,400

કરવેરા = વાર્ષિક રૂ. 19,200

સુપર વિઝન ખર્ચ દરેક ટ્રક દીઠ = વાર્ષિક રૂ. 9,600

આ ટ્રક સુરત થી ભરૂચ અને ભરૂચ થી સુરત બાજુ માલનું વહન કરે છે. સુરતથી ભરૂચ વચ્ચેનું અંતર 80 કિલોમીટર છે. જતી વખતે પૂરેપૂરી ક્ષમતા સુધીનું પ્રાપ્ત થાય છે જ્યારે ભરૂચ થી સુરત આવતા ફેરામાં ક્ષમતાના 50% નૂર પ્રાપ્ત કરે છે. દરરોજ એક રાઉન્ડ ટ્રીપ શક્ય છે. ટ્રક મહિનામાં 20 દિવસ દોડે છે. ટન-કિલોમીટર દીઠ સેવા પડતર શોધો.

અથવા

પ્ર. 3. અ. નીચેના પ્રશ્નાર્થ ચિન્હથી દર્શાવેલ ખૂટતી માહિતીની ગણતરી કરો. (07)

વિગત	માલસામાન - P	માલસામાન - Q
પ્રમાણભાવ (એકમ દીઠ)	રૂ. 6.30	(?)
ખરેખર ભાવ (એકમ દીઠ)	(?)	રૂ. 15
ખરેખર જથ્થો (કિલોગ્રામ)	3,300	6,600
માલ સામાન ખર્ચ વિચલન	(-300)	(?)
માલસામાન ભાવ વિચલન	(?)	(-6,600)
માલસામાન વપરાશ વિચલન	(-630)	3,600

બ. જાન્યુઆરી માસ દરમિયાન સિદ્ધિવિનાયક કંપની લિમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી મજૂરીને લગતા વિચલનો શોધો. (07)

વિગત	પ્રમાણ	ખરેખર
રોકેલા કામદારોની સંખ્યા	450	375
દરેક કામદારની સરેરાશ માસિક મજૂરી (રૂ.)	750	900
મહિના દરમિયાન કામના દિવસો	25	24
મહિના દરમિયાન ઉત્પાદનના એકમો	22,500	21,000

પ્ર. 4. ટૂંક નોંધ લખો (ગમે તે ત્રણ) (12)

1. જોબ પડતર પદ્ધતિની મર્યાદા
2. સેવા પડતર પદ્ધતિના લક્ષણો
3. સામાન્ય બગાડ, અસામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય વધારો

4. પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિના કાયદા
5. કરારમાં સ્વયંભાવધર્મક કલમ

ENGLISH VERSION

Q. 1. Give answers of the following Questions. (Any five) (10)

1. Find out the cost of uncertified work.
 Contract price = Rs. 37,50,000
 Total expenditure incurred = Rs. 18,75,000
 Cash received (80% of certified work) = Rs. 18,00,000
 Profit on contract = 25%
2. One product passes through two process 'P' and 'Q' Normal wastage in each process is 20% and 30% respectively. How many units are introduced into process 'P' to obtain 7,000 units at the end of process 'Q'?
3. The truck carries goods to and from the city covering a distance of 10 kilometer each way. On outward trip freight is available to the extent of full capacity 15 tonnes and on return trip 70% of the capacity. Daily two round trips are possible. The truck runs on an average 25 days in a month. Find out monthly tonne kilometers.
4. 75% work of the contract price Rs. 30,00,000 is completed, for which the work certified is Rs. 21,00,000. Total cost of work is Rs. 16,80,000. Find out the cost of uncertified work and amount of uncertified work.
5. From the standard cost card, it is revealed that 3 kilogram of material is needed at Rs. 3 per kilogram to produce one unit of a product. During March 2024, when 200 units were produced, 620 kilograms of material were used at Rs. 3.30 per kilogram. Compute material price variance.
6. Price of a job is decided at Rs. 1,800 inclusive of 20% profit on cost. Office expense is 10% of production cost, while factory overheads are 50% of prime cost. Find out Prime Cost.
7. Give the meaning of By-product.

Q.2. Gajanand Limited undertook a contract at a price of Rs. 35,00,000. The date of contract agreement was 01-04-2022. The balances as on 31-03-2023 were as under. (14)

Material stock = Rs. 35,000
 Plant (After Depreciation) = Rs. 75,000
 Salary due but not paid = Rs. 20,000
 Contractees' account = Rs. 6,00,000
 Uncertified work = Rs. 90,000
 Work-in-progress (reserved profit) = Rs. 50,000
 The following information is as under for the year 2023-24.

Particular	Rs.
Material Supplied	4,50,000
Salaries paid	1,70,000
Other direct expenses	20,000
Special plant issued (01-10-2023)	50,000
Indirect expenses	20,000
Other expenses (Including Rs. 20,000 for other contract)	50,000
Material returned to stores	5,000
Material stolen away from site	4,500
Special plant destroyed on account of fire at site (31-03-2024)	47,500

The following balances were as on 31-03-2024

Particular	Rs.
Material stock	15,000
Unpaid salary	10,000
Uncertified work	1,25,000
Cash received	10,00,000

Gajanand Limited receives a sum of 80% of the work certified. Depreciation is calculated at 10% by diminishing balance method.

From the above information, prepare contract account for the year 2023-24.

2/3 Profit on cash basis to be taken to profit and loss account.

OR

- Q. 2.** A product passes through three processes X, Y and Z. 5000 units were, introduced to process 'X' at Rs. 20 per unit. The other direct expenses were as follows. (14)

Particulars	Process 'X'	Process 'Y'	Process 'Z'
Sundry materials	Rs. 20,000	Rs. 30,000	Rs. 10,000
Direct labour	Rs. 1,00,000	Rs. 1,60,000	Rs. 1,30,000
Direct expenses	Rs. 18,400	Rs. 23,750	Rs. 40,120
Other information			
Actual output (In units)	4,750	4,560	4,050
Normal wastage	3%	4%	(?)
Selling prices of normal wastage per unit	Rs. 5	Rs. 10	Rs. 20

The final product was sold at Rs. 200 per unit fetching a profit of 25% on sales. Prepare process accounts and find out the percentage of normal wastage in process 'Z'.

- Q. 3.** Ekdant transport company supplies following details in respect of a truck having 10 tonne capacity. (14)

Cost per truck = Rs. 28,00,000

Scrap value at the end of life = 20% of cost of truck

Estimated life of truck = 20 Years

Diesel, oil, grease = Per tonne kilometer Rs. 2

Repair and maintenance = Rs. 4,000 per month

Driver's wages = Rs. 4,800 per month

Cleaner's wages = Rs. 2,400 per month

Insurance premium per truck = Rs. 38,400 per annum

Taxes = Rs. 19,200 per annum

Supervision charges per truck = Rs. 9,600 per annum

The truck carries goods from Surat to Bharuch and Bharuch to Surat. Surat and Bharuch city is covering a distance of 80 kilometers each way. On outward trip freight is available to the extent of full capacity and on return 50% of capacity. One round trip is possible each day. Assuming that the truck runs on an average 20 days in a month, find out the operating cost per tonne-kilometer.

OR

Q. 3. A. Compute the missing data indicated by the question marks in the following. (07)

Particulars	Material - P	Material - Q
Standard price (per unit)	Rs. 6.30	(?)
Actual price (per unit)	(?)	Rs. 15
Actual Quantity (kilogram)	3,300	6,600
Material cost variance	(-300)	(?)
Material price variance	(?)	(-6,600)
Material usage variance	(-630)	3,600

B. From the following details of Siddhivinayak company limited during January month, calculate labour variances. (07)

Particulars	Standard	Actual
Number of workers employed	450	375
Average monthly wages per worker (Rs.)	750	900
Number of working days during the month	25	24
Production units during the month	22,500	21,000

Q. 4. Write short notes (Any three) (12)

1. Limitations of Job Costing System
2. Characteristics of operating costing
3. Normal wastage, abnormal wastage and abnormal gain
4. Advantages of standard costing
5. Escalation clause in a contract
